

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de avocatul Adam Alexandru în numele și interesele lui Ruslan Satybaldiev,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Satybaldiev împotriva Inspectoratului General pentru Migrație cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 05 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 3ra-154/24

NR. PIGD 2-22054969-01-3ra-13022024)

Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art.245¹ Cod administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. L. Holevețcaia,
Curtea de Apel Chișinău, jud. G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan,

16 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de avocatul Adam Alexandru în numele și interesele lui Ruslan Satybaldiev

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 19 aprilie 2022, Ruslan Satybaldiev s-a adresat cu o acțiune în contencios administrativ împotriva Inspectoratului General pentru Migrație, solicitând anularea Deciziei nr.224/22/DAI din 05.03.2022 a Direcției Azil și Integrare a Biroului migrație și azil al MAI; obligarea Direcției Azil și Integrare a Biroului migrație și azil de a oferi accesul la o nouă procedură de azil lui Satybaldiev Ruslan.

2. În motivarea acțiunii a indicat că prin decizia nr.224/22/DAI din 05 martie 2022 a Direcției azil și integrare a Biroului migrație și azil al MAI, a fost respinsă cererea reclamantului de azil. Decizia i-a fost comunicată acestuia la 11 aprilie 2022.

3. Reclamantul nu este de acord cu această decizie, o consideră ilegală și pasibilă anulării.

4. Satybaldiev Ruslan susține că s-a născut la data de 22 septembrie 1981 în Republica Kârgâzstan, or.Osh, de naționalitate kirghiz și de religie creștin. În susținerea solicitării de a obliga pârâtul să-i acorde statut de refugiat pe teritoriul Republicii Moldova, a declarat că nu poate să se întoarcă în Kirgistan și nu dorește să fie întors, deoarece se simte în pericol în țara de origine.

5. La 03 august 2010, Satybaldiev Ruslan s-a adresat la Direcția azil și integrare cu o cerere pentru acordarea protecției internaționale în Republica Moldova. De asemenea, în Republica Moldova el este însoțit de către părinții: Satybaldieva Matliuba Tolon, născută la data de 06.10.1961 în Republica Kîrgîzstan (recunoscută cu statut de refugiat); tata: Satybaldiev Ulugbek Golush, născut la data de 11.10.1956 în Republica Kîrgîzstan (recunoscut cu statut de refugiat).

6. Referitor la motivul pentru care solicitantul a părăsit țara de origine, Satybaldiev Ruslan a declarat, că după două luni după ce părinții dumnealui au plecat în Republica Moldova, dânsul împreună cu familia sa și fratele (Satybaldiev Iakhe), au decis să plece în Republica Kazahstan, la familia

soției sale. În Republica Kazahstan dâșșii au rezidat timp de 6-7 luni. Între timp în Republica Kârgâzstan s-a iscat conflictul interetnic (aprilie 2010). Asupra faptului de ce nu a solicitat azil în Republica Kazahstan, solicitantul a declarat că autoritățile cazace pe kirghizi îi trimiteau înapoi în Kârgâzstan. Numai datorită faptului că soția sa era de naționalitate kazahă, dâșșii (solicitantul împreună cu fratele său) au putut să locuiască în țara dată. Însă, nu puteau să obțină permis de ședere permanent și din acest considerent erau nevoiți după fiecare trei luni să-și prelungească șederea, după care autoritățile de stat au schimbat termenul la o lună. Astfel, prețul pentru obținerea permisului a devenit destul de costisitor și precum părinții soției achitau aceste permise, au decis să-i alunge. Ca urmare, a decis să vină în Republica Moldova împreună cu familia sa de a fi alături de părinți, surori și frați.

7. A reținut că la vârsta de 10 ani, s-a convertit la religia creștină, motivul convertirii a fost că părinții lui au devenit adepți ai religiei date. Pe marginea faptului dacă a întâmpinat careva dificultăți ce ține de religie în țara de origine, a susținut că era înjosit de către colegii de la școală.

8. În anul 1992, familia acestuia s-a mutat cu traiul în Republica Uzbekistan. Ceea ce ține de tematica religiei în această țară, acesta a susținut că și aici a întâmpinat diverse obstacole. În acest sens, a susținut că nu i s-a permis să prelungească studiile (a făcut doar 9 clase), precum și nu putea să-și găsească un loc de muncă. Totodată, a menționat că în Republica Uzbekistan frecvența biserica (de tip casă), în fiecare duminică, slujba bisericească se începea dimineața. În Republica Kazahstan, nu a fost supus niciunui tratament inuman sau degradant pe marginea religiei, doar că avea careva conflicte cu părinții soției.

9. Referitor la motivul solicitării azilului, acesta a invocat că ar dori atât dâșșul, cât și familia sa, să fie asistați din partea autorităților Republicii Moldova. În ceea ce privește posibilitatea reînțoarcerii în țara de origine, reclamantul a declarat că acest fapt este imposibil, deoarece nu vor avea unde locui, precum că după plecarea părinților rudele au vândut casa.

10. În rezultatul examinării motivelor invocate de către reclamant, la data de 11 ianuarie 2011 a fost emisă decizia Direcției azil și integrare nr.676/11/DR, prin care s-a decis a acorda protecție umanitară. În conformitate cu prevederile Legii nr.270 din 18.12.2008 privind azilul în Republica Moldova, a fost inițiată procedura de reexaminare a dosarului. Astfel, la data de 04 aprilie 2013 a fost emisă decizia Direcției azil și integrare nr.66/13/DAI, prin care s-a decis neacordarea protecției umanitare. Decizia Direcției azil și integrare, fiind contestată pe calea contenciosului

administrativ. Urmare, la 14 ianuarie 2014 de către Judecătoria Chișinău, sediul Centru a fost emisă încheierea nr.3CA1584/13, prin care s-a dispus admiterea renunțului reclamantului Satybaldiev Ruslan la cererea depusă împotriva Direcției azil și integrare privind contestarea deciziei. Drept rezultat, Satybaldiev Ruslan s-a reîntors în mod voluntar în țara de origine.

11. La 24 februarie 2022, Satybaldiev Ruslan s-a adresat la Direcție cu o nouă cerere de azil, invocând că are șase fiice și în Republica Kârgâzstan se practică „răpirea” miresei inclusiv, și fete minore cu scopul căsătoriei. În acest context, acesta a relatat că nu agreează acest obicei și este îngrijorat că fiicele sale ar risca să devină victime a acestei cutume. De asemenea a declarat că s-a convertit la religia creștină, fapt pentru care familia sa avea probleme cu musulmanii localnici.

12. Potrivit datelor oficiale, în Kârgâzstan, aproximativ 14 la sută din femeile cu vârsta de până la 24 de ani devin victime căsătoriilor forțate. Reprezentanții Programului ONU de Dezvoltare din Kârgâzstan, menționează că cifra reală poate fi mult mai mare, deoarece multe fete nu apelează la organele de drept, pentru a nu „rușina” familiile sale.

13. Așadar, reclamantul menționează că nu este de acord cu respingerea cererii de azil, deoarece noțiunea refugiatului, enunțată în p.A2 art.1 al Convenției din 1951, Privind statutul refugiaților prevede recunoașterea statutului de refugiat pentru persoana care: „... în urma unor ... temeri justificate de a fi persecutată datorită rasei, religiei, naționalității apartenenței la un anumit grup social sau opiniilor sale politice, se află în afara țării a cărei cetățenie o are și care nu poate sau, datorită acestei temeri, nu dorește protecția acestei țări...”. Din noțiunea refugiatului din Convenție înțelege că cele cinci motive de persecuție a refugiaților sunt: Rasa; Religia; Naționalitatea; Grup social; Opinia politică.

14. În cererea de azil și ulterior în cadrul interviului la Direcția azil și integrare, acesta a invocat că are frică să se întoarcă în țara de origine pe motivele invocate supra, situație ce se înscrie în una din cele cinci prevăzute de Convenția din 1951.

15. În drept, susține reclamantul că decizia contestată este pasibilă anulării, deoarece este ilegală în fond, fiind emisă contrar prevederilor Legii 270 „Privind azilul în Republica Moldova”.

16. Menționează că, în conformitate cu prevederile alin.(1) al art.17 din Legea privind azilul: „Statutul de refugiat se recunoaște, la solicitare, străinului care, în virtutea unei temeri bine întemeiate de a fi persecutat pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică, se află în afara țării a cărei cetățenie o deține și care nu poate

sau, datorită acestei temeri, nu dorește să se pună sub protecția acestei țări; sau care, nedeținând nici o cetățenie și găsindu-se în afara țării în care își avea domiciliul legal și obișnuit, ca urmare a unor astfel de evenimente, nu poate sau, datorită respectivei temeri, nu dorește să se reîntoarcă”.

17. În conformitate cu prevederile art.42 al Legii privind azilul, „(2) La soluționarea cererilor de azil, autoritățile competente au obligația să cerceteze toate aspectele relevante ale cererii de azil, în colaborare cu solicitantul, după caz, sau la solicitarea acestuia.

18. Iar, în conformitate cu prevederile art.48 al Legii privind azilul, „(1) La evaluarea temerii bine întemeiate de persecuție sau de a fi expus la un risc serios, autoritățile competente trebuie să se bazeze atât pe evenimente care au avut loc anterior părăsirii țării de origine, cât și pe cele care s-au desfășurat ulterior părăsirii țării sale de origine.”

19. Concluzionează că prin a declara că în decizia contestată lipsește atât „cercetarea tuturor aspectelor relevante ale cererii de azil”, prevăzută de art.42 al Legii 270, cât și întemeierea autorităților competente „pe evenimente care au avut loc anterior părăsirii țării de origine, cât și pe cele care s-au desfășurat ulterior părăsirii țării sale de origine”, care este obligatorie în virtutea prevederilor art.48 al aceleiași Legi 270.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

20. Prin hotărârea din 30 noiembrie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins acțiunea în contencios administrativ înaintată de către Satybaldiev Ruslan împotriva Inspectoratului General pentru Migrație, privind anularea actului administrativ.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

21. La 28 decembrie 2022, Satybaldiev Ruslan a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

22. Prin decizia din 05 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Satybaldiev Ruslan și s-a menținut hotărârea din 30 noiembrie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

23. În motivarea soluției, instanța de apel a conchis că instanța de fond a apreciat corect circumstanțele cauzei, probele fiind analizate în mod obiectiv.

24. A reiterat poziția primei instanțe potrivit căreia Ruslan Satybaldiev nu a adus dovezi convingătoare care să ateste existența unor noi circumstanțe conform art. 78 alin. (2) din Legea nr. 270/2008 privind azilul.

25. Instanța a reținut că motivele invocate de reclamant, inclusiv riscurile legate de convertirea sa religioasă și de securitatea familială, fuseseră deja analizate în procedurile anterioare și nu prezentau elemente noi care să schimbe situația juridică.

26. Instanța a apreciat că reclamantul nu se confruntă cu o persecuție sistematică în țara de origine, având în vedere că acesta a revenit anterior acolo și a obținut documente de identitate, ceea ce demonstrează că nu este urmărit de autorități.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

La 08 februarie 2024, avocatul Adam Alexandru în numele și interesele lui Ruslan Satybaldiev, a declarat recurs împotriva deciziei din 05 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei decizii noi prin care acțiunea să fie admisă.

ARGUMENTELE RECURSULUI

27. În motivarea recursului a invocat că decizia contestată este ilegală și pasibilă de a fi casată.

28. A subliniat că autoritățile nu au respectat art. 42 și 48 din Legea nr. 270/2008 privind azilul, în sensul că nu au cercetat toate aspectele relevante și nu au luat în considerare evenimentele care au avut loc atât înainte, cât și după părăsirea țării de origine, ceea ce este obligatoriu.

29. Reprezentantul recurentului a susținut că acesta se teme să se întoarcă în Kârgâzstan din motive de persecuție religioasă și culturală. A menționat convertirea sa la creștinism și obiceiul „răpirii miresei” din țara sa de origine, care ar pune în pericol siguranța familiei sale, în special a celor șase fiice.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

30. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

31. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

32. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.

33. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ prevede că:

(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. a¹) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.245¹.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

34. Referitor la termenul de depunere a recursului, la caz se atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată avocatului recurentului, prin intermediul poștei electronice (f.d.128), la 31 ianuarie 2024, iar cererea de recurs a fost depusă la data de 08 februarie 2024, cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

35. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

36. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

37. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

38. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 2451 din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

39. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de avocatul Adam Alexandru în numele și interesele lui Ruslan Satybaldiev, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

40. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 2451 din Codul administrativ.

41. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

42. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretării și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

43. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

44. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

45. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de

drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

46. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit.a1) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de avocatul Adam Alexandru în numele și interesele lui Ruslan Satybaldiev.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc